

14.5.2021

POROČILO

I. DELAVNICE V SKLOPU OBNOVE OBMOČNIH GOZDNOGOSPODARSKIH NAČRTOV 2021-2030 NA OBMOČNI ENOTI LJUBLJANA

Povzetek

Dne 12. maja 2021 je bila na **območni enoti Zavoda za gozdo Slovenije Ljubljana** uspešno izpeljana I. delavnica z zunanjimi deležniki v sklopu obnove območnih gozdnogospodarskih načrtov (ON GGN) za obdobje 2021–2030. Delavnica je del participativnih aktivnosti v procesu obnove območnih gozdnogospodarskih in lovsko upravljaljskih načrtov. **Osrednji cilji** interne delavnice ON GGN so bili:

- predstavitev procesa obnove ON2021;
- predstavitev značilnosti gozdnogospodarskega območja (GGO);
- predstavitev do sedaj opravljenih analiz (stanje gozdov, analiza preteklega gospodarjenja, presoja trajnosti);
- dopolnitev s strani ZGS zaznanih glavnih problemov in priložnosti v GGO s prepoznanimi prioritetami deležnikov.

Delavnica je potekala med 9.00 in 12.00 uro preko spletne platforme Cisco Webex Events.

Pri organizaciji so sodelovali:

- Vodja OE - mag. Viktor Miklavčič
- Vsebinsko-strokovni vodja in sodelavci - vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov Andrej Jeklar, vodja odseka za ukrepe v gozdovih Andrej Kermavnar, višja sodelavka I Barbara Slabanja
- Moderacija, komunikacija – Borut Debevc
- Tehnični vodja – mag. Viktor Miklavčič in Niko Jesenšek

Na spletno delavnico je bilo z vabilom preko e-pošte povabljenih 107 deležnikov. Na vabilo se je jih je s prijavo na spletni dogodek odzvalo 26. Dejansko je na delavnici prisostvovalo skupaj 23 udeležencev, od tega 6 delavcev ZGS OE Ljubljana kot panelistov. Zunanjih udeležencev je bilo 17. Seznam vseh udeležencev je priloga tega poročila. Predstavnikov lastnikov gozdov je bilo 5, predstavniki varstva narave so bili štirje, predstavniki lokalnih skupnosti so bili trije, po en udeleženec je bil predstavnik GIS, MKGP, BF, JGS, podjetja za prostorsko načrtovanje.

Zaključki delavnice

Povzetek SWOT analize

Pred pričetkom SWOT analize smo udeležencem delavnice predstavili rezultate interne analize, ki smo jo predhodno izvedli med zaposlenimi ZGS OE Ljubljana.

Pri prednostih, slabostih, priložnostih in nevarnostih smo oddane predloge združili v vsebinsko sorodne predloge, ter jih s pomočjo ankete rangirali po pomembnosti. Pri glasovanju so bili upoštevani izključno zunanji deležniki.

Prednosti območja

Pri prednostih območja je bilo oddanih 19 predlogov, ki smo jih združili v 8 vsebinsko sorodnih predlogov, ter jih s pomočjo ankete rangirali po pomembnosti:

področje	%
Učinkovita sanacija gozda po ujmah.	38
Dobro ohranjeni gozdovi.	29
Dobri revirni gozdarji.	29
Izvedba tečajev za izobraževanje lastnikov gozdov ter dobo delo z lastniki gozdov in drugimi deležniki.	24
Digitalizacija in spletni dostop do podatkov.	19
Dobra komunikacija z javnostjo.	14
Zagotovljenih veliko virov za vlaganja v gozdove.	14
Izboljševanje dostopnosti gozda za gospodarjenje (vlake, ceste).	5

Kot je razvidno iz rezultatov rangiranja, večina zunanjih deležnikov prepoznava največje prednosti na področju učinkovite sanacije ujma, uspešnega dela ZGS na področju dobrega dela revirnih gozdarjev, izvedb izobraževanja za lastnike gozdov in dobrega dela z lastniki gozdov in drugimi deležniki ter da so gozdovi v GGO dobro ohranjeni. Iz vidika prednosti izvajanja preteklega načrta se mnenje zunanjih deležnikov dokaj dobro ujema z mnenjem stroke, predvsem pri prepoznavanju dobrega dela ZGS in dobro ohranjenih gozdov v območju. Večje razhajanje je le pri oceni izboljševanja dostopnosti gozda za gospodarjenje (vlake, ceste), ki je zunanji deležniki niso prepoznali kot pomembne.

Slabosti območja

Med notranjimi slabostmi območja je bilo oddanih 30 predlogov, ki smo jih združili v 9 vsebinsko sorodnih predlogov, ter jih rangirali po pomembnosti:

področje	%
Drobna gozdna posest in pomanjkanja interesa za gospodarjenje z gozdom.	38
Nedoseganje načrtovane nege v gozdovih.	29
Pomanjkljiv gozdni nadzor.	29
Preveč birokracije.	24
Premalo proračunskih sredstev za vlaganje v gozdove.	14
Lastniki gozdne posesti imajo najmanjše pravice v EU	14
Nega gozda v primestnem gozdu in ob infrastrukturi.	10
Prepočasna digitalizacija (dostop do podatkov za lastnike, papirnate odločbe...)	10
Premajhno koriščenje evropskih sredstev (nega in vlake)	5

Rezultati rangiranja kažejo, da je med največjimi slabostmi območja prepoznana drobna gozdna posest in s tem povezan majhen interes za gospodarjenje z gozdom, slaba realizacija načrtovane nege v gozdovih, pomanjkljiv gozdni nadzor in preveč birokracije. Iz vidika slabosti izvajanja preteklega načrta, se mnenje zunanjih deležnikov dobro ujema z mnenjem stroke. Zunanji deležniki so dodali velik pomen pomanjkljivemu gozdnemu nadzoru in premajhnim pravicam lastnikov gozdov, kar stroka ni izpostavila.

Priložnosti območja

Med priložnostmi območja je bilo oddanih 40 predlogov, ki smo jih združili v 8 vsebinsko sorodnih predlogov, ter jih rangirali po pomembnosti:

področje	%
Izobraževanje in sodelovanje z lastniki gozdov.	43
Gozd kot blažilec podnebnih sprememb.	38
Sodelovanje z drugimi deležniki v prostoru.	24
Izobraževanje drugih obiskovalcev gozda (rekreacije, turizem, nedovoljena vožnja...).	24
Učinkovitejše koriščenje PRP sredstev (umetna obnova, vlake...).	19
Učinkovitejše reševanje objedenosti mladja jelke.	14
Krepitev javne podobe ZGS.	5
Več sredstev za vzdrževanje gozdnih cest.	0

Rezultati rangiranja kažejo, da so kot največje priložnosti prepoznane na področju izobraževanja in sodelovanja z lastniki gozdov in drugimi obiskovalci gozda ter deležniki v prostoru in pri pomenu gozda kot blažilca podnebnih sprememb, kjer se rezultati dobro ujemajo z mnenjem stroke. Krepitev javne podobe ZGS, ki je bile pri stroki najbolj poudarjena, očitno za deležnike ni problematična, ker jo ne vidijo kot pomembno priložnost.

Nevarnosti območja

Med zunanjimi nevarnostmi območja oz. tveganji za izvajanje prihodnjega načrta je bilo oddanih 37 predlogov, ki smo jih združili v 8 sorodnih predlogov, ter jih rangirali po pomembnosti:

področje	%
Ujme: klimatske spremembe, žled, snegolom, lubadar.	29
Neupoštevanje lastnikov pri določanju nekaterih ukrepov v gozdu.	29
Prevladovanje zasebnega interesa nad javnim interesom v gozdu.	24
Odvzemanje pristojnosti javni gozdarski službi.	19
Divjad kot omejitveni dejavnik pri uresničevanju ciljev.	19
Nove bolezni in škodljivci.	19
Spreminjanje zakonodaje.	14
Neprofitabilnost gozda zaradi nezmožnosti gospodarjenja zaradi turizma, agresivnosti obiskovalcev, nabiralcev gob.	14

Med največjimi nevarnostmi oz. tveganji so za izvajanje prihodnjega načrta prepoznane predvsem klimatske spremembe in s tem povezane ujme in škodljivci, neupoštevanje lastnikov pri določanju nekaterih ukrepov v gozdu in prevladovanje zasebnega nad javnim interesom v gozdu. Mnenje zunanjih deležnikov se delno ujema z mnenjem stroke. Podobni sta si na področju klimatskih sprememb in ujm ter pri prevladovanju zasebnega nad javnim interesom v gozdu. Deležniki pa so zaznali veliko nevarnost na področju nezadostnega upoštevanja lastnikov pri določanju nekaterih ukrepov v gozdu, kar stroka ni zaznala.

Povzetek diskusije

Ob zaključku delavnice je bila dana možnost za razpravo. Predstavnik KGZS je pisno podal predlog, da naj bi območni načrt vseboval tudi ekonomsko presojo gospodarjenja z gozdovi, predvsem v smislu prikaza ekonomike gospodarjenja v luči ujm.

Druge diskusije ob zaključku delavnice ni bilo.

Nadaljnja obravnava rezultatov delavnice

Zaključki delavnice bodo uporabljeni kot podlaga v procesu načrtovanja in po strokovni presoji preneseni v vsebino znotraj poglavja v ON GGO, 3.5 - problemi in priložnosti, pa tudi upoštevani pri drugih poglavjih (cilji, usmeritve,...).

Ključna spoznanja in izsledki delavnice z deležniki, kjer smatramo, da je bil javni in zasebni interes dokaj dobro uravnotežen, se nanašajo na definiranje temeljnih slabosti, problemov, nevarnosti in tveganj pri gospodarjenju z gozdovi na eni strani, na drugi strani pa iz prepoznanih prednosti in priložnosti, kar vse vpliva na oblikovanje ciljev, usmeritev, ukrepov in nalog v nastajajočem območnem načrtu.

Temeljni problemi, ki jih bo potrebno v prihodnje reševati in pri tem upoštevati nevarnosti in tveganja so:

- Usmerjati gospodarjenja z gozdovi v smer krepitve odpornosti teh na klimatske spremembe, ujme, škodljivce in bolezni.
- Uravnotežiti usmerjanje gospodarjenja z gozdovi med zasebnim in javnim interesom.
- Spodbujati interes za gospodarjenje z gozdom, predvsem v razmerah majhne in razdrobljene zasebne gozdne posesti.
- Intenzivirati izvajanje načrtovane nege v gozdovih.
- Povečati vlaganja v gozdove.
- Povečati gozdni nadzor.
- Uskladiti odnose med živalsko in rastlinsko komponento gozda.

Glavne naloge za v prihodnje, ki izhajajo predvsem iz prepoznanih priložnosti in ugotovljenih prednosti pri gospodarjenju v preteklem obdobju so:

- Ohranjati in krepiti dobro stanje gozdov, tudi v luči blažitve podnebnih sprememb.
- Povečati izobraževanje in sodelovanje z lastniki gozda in drugimi deležniki ter obiskovalci gozda in izboljšati komunikacijo z javnostjo.
- Nadaljevati z dobrim delom revirnih gozdarjev.
- Pospešiti digitalizacijo in spletni dostop do podatkov o gozdovih ter zmanjšati birokracijo.

Zaključki delavnice, ki presegajo okvir območnega načrta so prepoznane nevarnosti v smislu sprememb zakonodaje in manjšanju pristojnosti javne gozdarske službe, prevelike birokracije, premajhnega vlaganja v gozdove s strani države in zakonsko močno omejenih pravic zasebnih lastnikov gozdov pri gospodarjenju z gozdovi.

Priloge in Dokazila

- a. Vabilo na delavnico (.pdf)
- b. Program delavnice (.pdf)
- c. Seznam udeležencev zajem zaslona (Cisco Webex) (.docx);
- d. Powerpoint predstavitev GGO in stanja gozdov (.pptx);
- e. Powerpoint predstavitev analize preteklega gospodarjenja (.pptx)
- f. Powerpoint predstavitev presoje trajnosti (.pptx)
- g. Kopija SWOT analize - Jamboard (.pdf);

Vse priloge poročila so bile 17.5. 2021 odložene na dogovorjeno mesto:

<\\zgsnas0010\nacrti\on2020\08-Delavnice\01-Poročila-in-gradiva-po-izvedbi-delavnic>.

Poročilo pripravil:

Andrej Jeklar, ZGS, OE Ljubljana